

Z obsahu: Komise představila Rámec do roku 2030 | Návrh pokynů pro pomoc v oblasti ochrany životního prostředí a energetiky | Rok 2014 bude pro energetiky klíčový z hlediska dosažení souladu s evropskou legislativou | Revize směrnice EIA

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

s řeckým předsednictvím Rady EU jsme vpluli do nového roku a podle jeho motta další půlrok „sjednocení poplujeme dál.“ Platí to i pro oblast energetiky?

Jednotu určitě nemůžeme čekat u návrhu cílů pro rok 2030. Evropská rada by měla 21. března přijmout závěry na základě výstupu diskuse ke Sdělení k rámci 2030 v Radě pro energetiku, která se uskuteční 4. března, a v Radě pro životní prostředí, která se uskuteční o den dříve. Bez takovéto politické záštity by iniciativy Komise zůstaly bez potřebné odezvy, kterou si současná nefunkčnost trhu akutně vyžaduje. Zatímco se prakticky všechny členské státy kromě Polska shodují na emisním cíli, panuje rozpor v přístupu k cíli pro obnovitelné zdroje a energetickou účinnost. Výbory ITRE a ENVI Evropského parlamentu podpořily pokračování tří cílů. Plénium bude hlasovat na začátku února. Z pohledu ČEZ by měl být nastaven pouze jeden cíl v oblasti snižování emisí CO₂ na úrovni EU bez jeho fragmentace na cíle pro jednotlivé členské státy. Březnová Evropská rada by se měla dotknout také cen energií, poté co její únorové zasedání ke konkurenceschopnosti bylo zrušeno.

Řecko chce na červnové Radě pro energetiku dále zhodnotit pokrok infrastrukturních projektů společného zájmu a podrobit reflexi cíle do roku 2014 vytvořit společný liberalizovaný energetický trh a do roku 2015 propojit nepropojené státy. Předtím se v květnu sejde společná neformální energeticko-klimatická Rada ministrů, následovaná neformální energetickou Radou. Energetický sektor může jen doufat, že na všech těchto politických formacích Evropské unie dojde k rozumnému řešení a kompromisům tak, aby se jednotný trh s energiemi v rámci EU stal brzy realitou.

Příjemné čtení Vám přeje

Zuzana Krejčířková

ČEZ, a. s. Public Affairs,

Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz

Ivo Hlaváč, ředitel Public Affairs |

Zuzana Krejčířková, manažerka pro evropskou agendu |

Eva Boudová | Jiří Horák | Karel Kovanda, manažer

Bruselské reprezentací kanceláře | Jan Prášil | Veronika

Vohlídková | Barbora Vondrušková | Petr Zahradník |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou pova-

žovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší

veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je

povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace

a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto

bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost

informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází

z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Komise představila
očekávaný Rámec
do roku 2030

Návrh pokynů pro státní
pomoc v oblasti ochrany
životního prostředí
a energetiky

Návrh revize Obecného
nařízení o blokových
výjimkách

Závěry Londýnského fóra

Německá jaderná
elektrárna odstavena
protiprávně

KOMISE PŘEDSTAVILA OČEKÁVANÝ RÁMEC DO ROKU 2030

Koncem ledna publikovala Komise Sdělení, ve kterém představuje klimaticko-energetický rámec do roku 2030.

Rámec je tvořen několika dokumenty, které se věnují energetickým tématům, jejichž primárním cílem je podpořit argumentaci Komise pro nastavení jednotlivých cílů. Základním dokumentem je samotné sdělení, které je podpořeno analýzou dopadů stanovení klimaticko-energetického rámce do roku 2030. Součástí balíčku je taktéž Sdělení týkající se analýzy cen energií a jejich složek a jejich porovnání nejen v rámci jednotlivých členských států, ale i v mezinárodním kontextu. Toto sdělení je podloženo velice rozsáhlým pracovním dokumentem, který se tomuto tématu relativně podrobně věnuje a jehož cílem je poskytnout tvůrcům energetických politik náhled na důvody pohybů cen energií v uplynulých letech. Jako součást Rámce do roku 2030 pro oblast klimatu a energetiky Komise taktéž předložila legislativní návrh na vytvoření tržní stabilizační rezervy od roku 2021 v oblasti systému obchodování s emisními povolenkami (EU ETS). Obsahu celého rámce se věnujeme v dalších článcích tohoto čísla bulletinu. Rámec bude nyní předmětem projednávání na nejbližších sektorových Radách, k Zelené knize k rámci 2030 se bude v únoru vyjadřovat i Evropský parlament a – v neposlední řadě – by k celému rámci měla přijmout závěry březnová Evropská rada. V první polovině roku 2015 by měla Komise předložit návrhy revize příslušných směrnic, které by měly být v 2. polovině 2015 projednány v Radě a v Evropském parlamentu.

Více informací naleznete [zde](#): ➤ nebo také [zde](#): ➤

NÁVRH POKYNŮ PRO STÁTNÍ POMOC V OBLASTI OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A ENERGETIKY

Koncem prosince zveřejnila Evropská komise třetí kolo konzultace k návrhu pokynů pro státní pomoc směřující do projektů v oblasti životního prostředí a energetiky.

Ty by měly nahradit současné pokyny k státní pomoci pro ochranu životního prostředí z roku 2008, kromě specifických typů podpor souvisejících se systémem obchodování s emisními povolenkami (EU ETS)

Komise představila
očekávaný Rámec
do roku 2030

Návrh pokynů pro státní
pomoc v oblasti ochrany
životního prostředí
a energetiky

Návrh revize Obecného
nařízení o blokových
výjimkách

Závěry Londýnského fóra

Německá jaderná
elektrárna odstavena
protiprávně

po roce 2012, uvedených v příslušných pokynech z roku 2012. Pokyny jsou relevantní pro poskytování podpory podle čl. 107(3)b, resp. čl. 107(3)c Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), tj. projektům ve společném evropském zájmu nebo činnostem posilujícím ochranu životního prostředí, aniž by negativně ovlivnila obchodní podmínky způsobem, který by byl v rozporu se společným zájmem. Navrhovaná úprava v porovnání se současnou praxí rozšiřuje působnost pokynů o nové oblasti, jako např. investiční podporu opatření na zavádění technologie CCS (*carbon capture and storage*) na zachycování a ukládání uhlíku (přesněji pouze pro zachycení, přepravu a uložení uhlíku) nebo provozní podporu pro kompenzaci nákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů (stejně jako v případě CCS podobně upraveno jako v již uvedených pokynech pro podporu související s EU ETS). Oproti předpokladům, vyvolaných mediálními diskusemi, schází v návrhu explicitní úprava pro jaderné zdroje. Ty je možné stále notifikovat individuálně podle smluv. Naopak přibýlo ustanovení, které umožňuje odůvodnit a přidělit podporu opatřením týkajících se přiměřenosti výroby (*generation adequacy*).

Pokyny se částečně týkají i individuální po-

moci notifikované podle čl. 108(3) Smlouvy SFEU, pokud jsou překročeny stanovené prahové hodnoty podpory.

Pro zjednodušení reálnosti poskytnutí pomoci jsou v návrhu uvedené tzv. společné hodnotící principy, které musí být dodrženy. Mezi nejzásadnější patří určité odůvodnění potřeby podpory založené na tržním selhání a jeho korekci (plynoucí z existence pozitivních a negativních externalit, informační asymetrie nebo selhávající koordinace) či poněkud zavádějícím způsobem stanové prokázání motivačního účinku (ve vztahu k vhodnému nástroji), přiměřenost nebo transparentnost (přístup a zveřejňování informací). Kromě těchto společných principů návrh dále uvádí další detailnější kritéria a požadavky pro soulad podpory s evropským právem podle článků 107(3)b nebo 107(3)c, resp. dodatečné podmínky pro notifikaci individuální podpory.

Konzultace bude otevřena do poloviny února, přičemž Komise dala najevo odhodlání pokyny přijmout ještě v první polovině roku 2014. To ovšem přepokládá důkladné vypořádání připomínek, kterých vzhledem k nastíněným nejasnostem a celkové nepřehlednosti textu nebude málo.

Více informací naleznete na: [↗](#)

NÁVRH REVIZE OBECNÉHO NAŘÍZENÍ O BLOKOVÝCH VÝJIMKÁCH

18. prosince 2013 zahájila Evropská komise druhé kolo veřejné konzultace nad konsolidovaným zněním Obecného nařízení o blokových výjimkách (Nařízení č.800/2008/ES). Oproti prvnímu znění doznal text poměrně zásadních změn.

Za nejvýraznější lze považovat jisté zjednodušení ve věci aplikace stropu pro povinnou notifikaci programů podpor, u nichž bude překročen strop ročních výdajů, který v případě ČR činí 100 mil. eur. I přes úpravy a zjednodušení však stále trvá obava, že zavedení stropu bude pro některé plánované programy problematické z důvodu obtížné předvídatelnosti ročních alokací prostředků. Velké programy by podléhaly přísnějším pravidlům monitoringu a byly by povolovány Komisí pouze na období maximálně čtyř let. Po této době by muselo dojít ke zhodnocení dopadů programu a program by mohl být prodloužen, pouze pokud by bylo zřejmé, že splnil předem stanovená kritéria. Za další výrazné změny je možné označit navýšení limitů pro individuální notifikace v některých

Komise představila
očekávaný Rámec
do roku 2030

Návrh pokynů pro státní
pomoc v oblasti ochrany
životního prostředí
a energetiky

Návrh revize Obecného
nařízení o blokových
výjimkách

Závěry Londýnského fóra

Německá jaderná
elektrárna odstavena
protiprávně

kategoriích podpor a zařazení kategorií spočívajících v návratných formách financování (oblast energetické účinnosti budov a rozvoj regionů). Vzhledem k tomu, že současně probíhá veřejná konzultace k návrhu pokynů pro státní pomoc v oblasti ochrany životního prostředí a energetiky a Rámce společenství pro podporu výzkumu, vývoje a inovací, je možné provést v odpovědi ve veřejné konzultaci zhodnocení návrhu nařízení v kontextu relevantních dokumentů v těchto oblastech podpor.

Více informací naleznete na: [a](#)

ZÁVĚRY LONDÝNSKÉHO FÓRA

V polovině prosince se v Londýně konalo tzv. Občanské energetické fórum, které od roku 2007 pravidelně pořádá Evropská komise.

Na rozdíl od Berlínského fóra (zaměřeného na fosilní paliva), Florentského fóra (regulační záležitosti) nebo Madridského fóra (zemní plyn) je Londýnské fórum diskuzní platformou, kde zainteresované skupiny spotřebitelů a výrobců každoročně společně posuzují stav naplňování práv spotřebitelů. Klíčové závěry letošního ročníku poukazují na potřebu úzké spolupráce na úrovni členských států mezi příslušnými akterými, včetně energetických regulačních orgánů,

Komise představila očekávaný Rámec do roku 2030

Návrh pokynů pro státní pomoc v oblasti ochrany životního prostředí a energetiky

Návrh revize Obecného nařízení o blokových výjimkách

Závěry Londýnského fóra

Německá jaderná elektrárna odstavena protiprávně

orgánů veřejné správy pro ochranu práv spotřebitelů, nezávislým veřejným ochráncem práv a spotřebitelskými organizacemi. Ve svých závěrech Fórum taktéž vítá záměr Komise analyzovat příčiny změn cen energií a souvisejících nákladů a snahu přijít v roce 2014 s dalšími iniciativami týkajícími se maloobchodního sektoru.

Fórum zároveň vyzývá členské státy a vnitrostátní regulační orgány k odstranění současných regulačních bariér pro větší zapojení na straně poptávky. Fórum vyzývá členské státy k definici pojmu zranitelný zákazník, pokud tak již neučinily. Dále požaduje zvážit specifické potřeby, které tito zákazníci mohou mít a podmínky, díky kterým bude zajištěno, že tito spotřebitelé budou moci plně využívat nových opatření v oblasti energetické účinnosti. Různé zájmové skupiny by měly přijmout opatření k zajištění toho, že zranitelní zákazníci budou řádně podporováni a budou si plně vědomi svých práv a příležitostí, které energetické trhy poskytují. Fórum také vyzývá průmysl, regulátory, spotřebitele a organizace občanské společnosti, aby se podíleli na zvyšování povědomí spotřebitelů o možnostech volby a vývoji dostupných, konkurenceschopných a inovativních služeb.

Více informací na: [↗](#)

NĚMECKÁ JADERNÁ ELEKTRÁRNA ODTAVENA PROTIPRÁVNĚ

Spolkový správní soud potvrdil rozsudek Správního soudu Kassel k jaderné elektrárně Biblis, která byla rozhodnutím hesenské vlády po havárii v japonské Fukušimě nuceně vyřazena z provozu.

Žaloba vlastníka, energetické společnosti RWE, zde uspěla a bylo tak potvrzeno, že jaderná elektrárna byla odstavena protiprávně. Podle soudu bylo pochybeno už formálně, když společnost RWE nebyla vyslechnuta. Obsahově pak konstatoval nenaplnění § 19 odst. 3 Atomového zákona, protože uvedené předpoklady nenastaly. Hesensku teď hrozí náhrada škody. Společnost RWE mluvila v březnu 2013 o 190 milionech eur, nyní se k výši částky nevyjadřuje. Provozovatelé EON a Vattenfall žalobu proti moratoriu spolkových zemí a spolkové vlády nepodávali. Podali až stížnost k Spolkovému ústavnímu soudu poté, co došlo k novelizaci Atomového zákona. Jeho výnos se očekává až v polovině roku 2015. Pokud by ve prospěch provozovatelů rozhodl i Spolkový ústavní soud, budou společnosti požadovat náhradu škody. Podle původních odhadů všech provozovatelů se jedná o částku převyšující 15 miliard eur.

Oba bloky jaderné elektrárny Biblis byly po tříměsíčním moratoriu v roce 2011 odstaveny od sítě, stejně jako dalších šest po celém Německu. Od té doby je v Německu v provozu devět jaderných elektráren, které budou postupně odstavovány do roku 2022. Další odstavenou elektrárnou bude v roce 2015 bavorský Grafenrheinfeld.

Více informací na: [↗](#)

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

O krok blíže k dodávkám
plynu z Ázerbajdžánu do
Evropy

Německá přenosová
soustava má být
bezpečnější

O KROK BLÍŽE K DODÁVKÁM PLYNU Z ÁZERBAJDŽÁNU DO EVROPY

V polovině prosince bylo podepsáno finální investiční rozhodnutí o těžbě plynu v lokalitě Shah Deniz II. Dodávky by měly začít v roce 2019 a měly by činit 10 mld. metrů krychlových.

Předseda Evropské komise, José Manuel Barroso, ocenil podepsání dohody a zároveň zdůraznil, že přispěje k posílení energetické bezpečnosti Evropy. Evropa získá přímý přístup k plynu z oblasti Kaspického moře. Předseda Barroso se taktéž vyjádřil, že podepsání dohody je klíčovým milníkem při diverzifikaci dodávek energií ve prospěch evropských spotřebitelů a podniků. Projekt předpokládá proinvestování 18 mld. eur za účelem těžby 16 mld. metrů krychlových plynu v hloubce kolem 500 metrů.

Konsorcium Shah Deniz II, které vlastní licenci na těžbu plynu v dané oblasti bude na přepravu využívat Trans-jadranský plynovod (TAP) a trasa povede od turecké hranice přes Řecko a Albánii do Itálie.

Více informací na: [↗](#)

NĚMECKÁ PŘENOSOVÁ SOUSTAVA MÁ BÝT BEZPEČNĚJŠÍ

Podle deníku Frankfurter Allgemeine posiluje Německo svou přenosovou soustavu také díky výstavbě nových linek do České republiky. Česko-německé dohoda se však netýká nového vedení, ale společného řešení ve vztahu k výstavbě transformátorů s řízeným posuvem fáze (tzv. „phase-shifterů“).

Německo má ambiciózní plány pro stabilizaci a odstranění deficitu nedostatečné přenosové sítě, které se podle spolkového regulačního úřadu pro síť daří plnit z 15 % – z plánovaných 1 855 km velmi vysokého napětí bylo vystavěno 268 km. Záměrem je přitom položit do moře druhý kabel do Švédska. Listopadová česko-německá dohoda se týká výstavby phase-shifterů na obou stranách hranice, tj. v rozvodnách Hradec a Röhrsdorf, a jejich koordinace na smluvním základě. Český si bere za cíl udržet přeshraniční toky v bezpečných limitech, německý pak usměrňovat toky v jižní části regulační oblasti. Hotovy by měly být do roku 2016.

Více informací na: [↗](#)

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

Rok 2014 bude pro energetiky klíčový z hlediska dosažení souladu s evropskou legislativou

Komise spustila hloubkové šetření podpory v Německu

Spuštění nové transparentní platformy

ROK 2014 BUDE PRO ENERGETIKY KLÍČOVÝ Z HLEDISKA DOSAŽENÍ SOULADU S EVROPSKOU LEGISLATIVOU

Po dlouhých měsících projednávání, zpracovávání analýz a přijetí hned několika nových právních předpisů bude letošní rok pro energetické společnosti klíčový z hlediska plnění nových povinností, které jsou v těchto předpisech stanovené.

Zejména se jedná o povinnosti vyplývající z nařízení č. 1227/2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií (dále jen REMIT) a nařízení č. 648/2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (dále jen EMIR). Obě nařízení zavádějí povinnost hlásit obchody do nově vzniklých registrů. Jak jsme již psali v minulém vydání, povinnost hlásit obchody podle nařízení EMIR vzniká společnostem již od 12. února. Společnosti, a to nejen ty finanční, ale i energetické, mají na přípravu hladkého spuštění několik posledních týdnů, navzdory tomu, že přetrvávají nejasnosti, např. otázka kódu UTI (*unique trade identifier*), otázka zpětného hlášení obchodů a hlášení derivátových kontraktů obchodovaných na burze (*exchange-traded derivatives*).

Souběžně s tím energetické společnosti netrpělivě očekávají finální verzi implementačních aktů, které má podle nařízení REMIT vydat Evropská komise. Nařízení REMIT stanovuje začátek povinnosti hlásit obchody šest měsíců po vstupu těchto implementačních aktů v účinnost, tedy v posledním čtvrtletí roku 2014. To společnostem poskytuje o něco více času na přípravu, aby byly připraveny hlásit své obchodní transakce podle souvisejících ustanovení.

Rok 2014 bude pro energetiky klíčový z hlediska dosažení souladu s evropskou legislativou

Komise spustila hloubkové šetření podpory v Německu

Spuštění nové transparentní platformy

KOMISE SPUSTILA HLOUBKOVÉ ŠETŘENÍ PODPORY V NĚMECKU

Evropská komise v polovině prosince oznámila zahájení formálního vyšetřovacího řízení ohledně podpory, ze které v Německu benefitují energeticky náročné firmy, a to formou úlevy z příplatku na obnovitelné zdroje energie (dále jen OZE).

Komise chce prošetřit, zda jsou tyto úlevy v souladu s unijními předpisy týkajícími se poskytování státní podpory. Právní základ pro poskytování těchto úlev je definován v německém Zákoně o obnovitelných zdrojích energie (dále jen „EEG 2012“). Komise přezkoumala EEG 2012 formou předběžného šetření, které bylo vyvoláno řadou stížností od spotřebitelů a konkurence. V roce 2012 přitom došlo k podstatným změnám tohoto zákona. Změnila se struktura německého podpůrného mechanismu pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, a to takovým způsobem, že představuje státní podporu ve smyslu pravidel Evropské unie, protože mechanismus je financován z veřejných zdrojů. EEG 2012 stanoví mechanismus příplatku ve vztahu ke spotřebě elektrické energie z OZE. Zákon zároveň také upravuje systém

úlev z tohoto příplatku pro energeticky náročné firmy a jeho podmínky. Zatímco systém poplatků za OZE byl shledán slučitelným podle evropského práva pro poskytování veřejných podpor, systém úlev v dosavadní úpravě zakotven nebyl. Zahájení formálního vyšetřovacího řízení nepředjímá jeho výsledek. Šetření umožňuje Německu a třetím stranám, aby se vyjádřily k opatřením v rámci přezkumu. Také to umožňuje třetím stranám, aby předaly informace, které mohou pomoci lépe pochopit dopad příplatků na možná rizika přemístění výroby a dopadu snížení hospodářské soutěže. V souvislosti s reformami podpůrných schémat pro obnovitelné zdroje energie v několika členských státech, Komise zveřejňuje v rámci revize Pokynů ke státní podpoře na ochranu životního prostředí nové podmínky podpory elektřiny z OZE. Reforma Pokynů má sice za cíl podporovat výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů, a tím dosáhnout cílů EU pro rok 2020, ale zároveň snížit narušení hospodářské soutěže na trhu s elektřinou vyplývající ze státní podpory poskytované na OZE. Revidovaný dokument rovněž zahrnuje podmínky podpory ve formě úlev od příplatku za OZE pro energeticky náročná odvětví.

Více informací na: [↗](#)

SPUŠTĚNÍ NOVÉ TRANSPARENTNÍ PLATFORMY

Podle nařízení č. 543/2013 o předkládání a zveřejňování údajů na trzích s elektřinou je Sdružení evropských provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (dále jen ENTSO – E) pověřeno vyvinout a provozovat novou transparentní platformu za účelem zveřejňování základních informací o evropském trhu s elektřinou.

Informace o zatížení, výrobě, přenosu, vyvažování a výpadcích požadovaných podle tohoto nařízení budou zveřejňované od 5. ledna 2015. V rámci příprav ENTSO – E aktualizovala svou současnou platformu, která je k nalezení na www.entsoe.net tak, aby disponovala větší kapacitou a přizpůsobila se zvyšování požadavků na disponibilitu tržních informací a transparentnost trhu dle požadavků nařízení. Taktéž je nutné standardizovat komunikační metody, které budou používat poskytovatelé dat a zobrazení informací v novém webovém rozhraní. Nová platforma používá stávající adresu www.entsoe.net a je k dispozici zdarma, bez nutnosti registrace. Platforma byla spuštěna 15. ledna 2014 a poskytuje na jednom místě informace, které jsou již od roku 2006 k dispozici díky dobrovol-

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

Revize směrnice EIA

nému zveřejňování provozovateli přenosových soustav. Poskytuje tak informace o trhu s elektřinou, nezbytné pro vytvoření efektivních, likvidních a konkurenčních velkoobchodních trhů s energiemi v celé Evropě.

Více informací na: [EIA](#)

REVIZE SMĚRNICE EIA

Po 15 měsících připomínkování a projednávání je na světě úprava směrnice o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (tzv. směrnice EIA) ve znění, které bylo dohodnuto v rámci trialogu (Rada, EP a EK).

V říjnu 2012 představila Evropská komise návrh úprav Směrnice 2011/92/EU o EIA. Hlavním záměrem bylo zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí a lidského zdraví stanovením minimálních požadavků na způsob jejich posouzení. Textace, která nyní bude formálně schvalována Radou EU a Evropským parlamentem přináší některé nové aspekty do procesu posuzování vlivů na životní prostředí. Z hlediska procesního požadovala v původním návrhu Evropská komise lepší provázání směrnice EIA s dalšími relevantními směrnicemi EU (směrnice o průmyslových emisích, o stanovi-

štích a ochraně volně žijících ptáků, směrnice o vodách) a závazně stanovila možné způsoby zajištění jejich koordinace. V rámci projednání však bylo dohodnuto, že tyto způsoby nebudou pro členské státy závazné, dávají však návod na efektivnější koordinaci výkonu státní správy, přičemž budou Komisí následně doplněny návodem k aplikaci. Revize směrnice nemění typy záměrů, na které se povinnosti stanovené směrnicí vztahují, avšak upravuje a upřesňuje jednotlivé fáze postupů. V případě „screeningu“, tedy fáze, kdy je zjišťováno, zda záměr bude posuzován ve smyslu směrnice EIA, zachovává stávající postup, avšak stanovuje minimální požadavky na informace poskytované orgánu EIA pro jeho rozhodování a stanovuje maximálně 90 denní lhůtu pro rozhodnutí. Ve vztahu k české úpravě se tak nejedná o významnou změnu, jelikož minimální požadavky na předložené informace pro zjišťovací řízení již současná právní úprava obsahuje. Návrh rovněž obsahuje precizaci fáze „scopingu“, tj. stanovení požadavků na dokumentaci EIA, přičemž rovněž nově stanovuje povinnost, aby dokumentace EIA byla zpracována kompetentním odborníkem. I v tomto případě, je v české legislativě dlouhodobá zkušenost s institutem autorizované osoby, již je autorizace udělována Ministerstvem životního prostředí, a která může

zpracovávat dokumentaci EIA. Dohodnutý návrh směrnice poněkud rozšiřuje rozsah faktorů, které je třeba v procesu EIA posuzovat. Vyžaduje posuzovat rovněž demolici stavby, pokud je to relevantní a dále přidává biodiversitu jako jeden z posuzovaných parametrů životního prostředí. Novinkou je posouzení očekávaných vlivů vyplývajících ze zranitelnosti projektu vůči riziku velkých nehod a/nebo katastrof relevantních k záměru.

Ač lze považovat dohodnuté znění směrnice při hodnocení těchto rizik, a nejen jich, za kompromis možného (zejména oproti některým návrhům europoslanců), může být jejich praktická aplikace značně problematická, otvírající prostor pro různé interpretace úrovně podrobnosti v rámci posuzování. Ve vztahu k účinné účasti veřejnosti na posuzování vlivů na životní prostředí zavádí směrnice povinnost zprovoznění elektronického systému evidence posuzovaných záměrů. Tuto povinnost má Česká republika rovněž splněnou, jelikož již přes deset let úspěšně provozuje Informační systém EIA (www.mzp.cz/eia), který je vzdáleně přístupný každému. Ve vztahu k zájmům investorů lze za nejzávažnější povinnost považovat možnost orgánu EIA stanovit investorovi parametry monitoringu významných negativních vlivů záměru na životní prostředí a rovněž povinnost

Revize směrnice EIA

členského státu stanovit sankce za porušení národní legislativy vyplývající ze směrnice EIA. V případě monitoringu je však možno využít existující monitoring požadovaný jinou

unijní legislativou. Vliv sankčních ustanovení je pak vzhledem k velmi obecné definici v návrhu směrnice odvislý od způsobu jeho transpozice do národní legislativy. Původní

přechodná ustanovení, která v návrhu Komise umožnila aplikovat nové požadavky rovněž na již posouzené či dokonce schvalované záměry a významně tak zpochybňovala právní jistotu investorů, byla v rámci dohody nahrazena standardním zněním přechodných ustanovení. Nové požadavky směrnice tak nebudou vztahovány na záměry, kde byl již nějaký postup dle dosavadního znění směrnice zahájen. Revize směrnice EIA předpokládá rozšíření rozsahu informací poskytovaných v dokumentaci EIA, a to s ohledem na biodiverzitu, klimatické změny a riziko katastrof.

Celkové změny lze shrnout tak, že nová směrnice EIA přináší některé nové požadavky na proces EIA jak z hlediska procesního, tak z hlediska věcného, avšak s některými z nich, je již ve stávající české legislativě počítáno. Lze konstatovat, že v rámci dialogu se podařilo dohodnout relativně rozumné finální znění, které eliminovalo mnoho nesystémových a komplikujících pozměňovacích návrhů předložených v průběhu schvalování. U nových požadavků bude záviset na způsobu transpozice směrnice v české legislativě. Ta by měla být provedena do tří let od vstupu revize směrnice v platnost a bude tedy předmětem probíhající koncepční úpravy procesu EIA. Vstup v platnost směrnice se předpokládá na jaře letošního roku.

Příprava cílů pro klimaticko-energetický rámec do roku 2030

V zájmu své konkurenceschopnosti chce evropský průmysl stabilní energetickou politiku EU

PŘÍPRAVA CÍLŮ PRO KLIMATICKO-ENERGETICKÝ RÁMEC DO ROKU 2030

9. ledna 2014 hlasovaly dva výbory Evropského parlamentu – Výbor pro životní prostředí a Výbor pro průmysl, dopravu, energetiku a komunikace – o návrhu zprávy ke klimaticko-energetickým cílům do roku 2030.

Výsledkem jejich úsilí bylo přijetí zprávy z vlastní iniciativy, požadující tři závazné cíle – pro redukcí emisí CO₂, pro dosažení určitého podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě energie a pro zvýšení energetické účinnosti. Stanovisko obou výborů EP, které má v této fázi pouze poradní charakter, v zásadě žádá o prodloužení současného režimu třech cílů z roku 2020 až do roku 2030, přičemž navíc požaduje změnu charakteru cíle pro energetickou účinnost ze současného indikativního na závazný. O konečné podobě zprávy bude hlasovat plénum Evropského parlamentu až v průběhu února. To staví Parlament do mírné opozice ve vztahu k Evropské komisi, která 22. ledna 2014 zveřejnila sdělení ke klimaticko-energetickému rámci pro období 2020–2030, ve kterém navrhuje dva závazné cíle. Ty stanovují povinnost snížit

emise CO₂ o 40 % ve srovnání s referenčním rokem 1990 a dále zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na spotřebě z 20 % v roce 2020 na 27 % v roce 2030. Cíl pro energetickou účinnost se rozhodla Komise pro tuto chvíli nenavrhnout, tuto oblast však Komise přezkoumá v průběhu roku 2014, přičemž může navrhnout opatření i zde. Tímto sdělením tak Komise vyšla svým způsobem vstříc dvěma skupinám států, které ji vyzvaly prostřednictvím společných dopisů k zohlednění jejich stanoviska. Nejprve to byli dne 23. prosince 2013 s požadavkem na nastavení cíle pro obnovitelné zdroje, bez požadavku na jeho závaznost, příslušní ministři Rakouska, Belgie, Dánska, Francie, Německa, Irska, Itálie a Portugalska. Na ně pak 6. ledna 2013 svým způsobem navázali představitelé Německa, Velké Británie, Francie a Itálie s požadavkem na nastavení cíle pro redukcí emisí oxidu uhličitěho v minimální výši 40 %. Zpráva Evropského parlamentu i lednové sdělení Evropské komise jsou důležité vstupy jak pro nadcházející Radu pro životní prostředí (3. března 2014) a Radu pro energetiku (4. března 2014), tak především pro setkání nejvyšších představitelů členských států EU ve formě Evropské rady konané 21. března 2014. Na něm hlavy vlád a států pravděpodobně s definitivní platností

rozhodnou o cílech pro klimaticko-energetický rámec do roku 2030, včetně jejich závaznosti. Na toto rozhodnutí ve formě závěrů Evropské rady naváže během příštího roku Evropská komise příslušnými legislativními návrhy, o jejichž finální podobě rozhodne Rada EU a Evropský parlament.

Více informací na: [21](#) nebo na: [21](#)

V ZÁJMU SVÉ KONKURENCESCHOPNOSTI CHCE EVROPSKÝ PRŮMYSL STABILNÍ ENERGETICKOU POLITIKU EU

S nástupem roku 2014 je v Bruselu hlavním tématem bezesporu energetika. V zásadě veškerá pozornost se soustředila na Evropskou komisi, která publikovala 22. ledna návrh Rámce do roku 2030.

Své představy se v Bruselu snaží intenzivně komunikovat i evropský průmysl. Naposledy v rámci diskusního Kulatého stolu, který na téma „Konkurenceschopnost a ceny elektřiny“ uspořádala Dánská energetická asociace. Akce proběhla v rámci iniciativy „Na cestě k zelenému růstu“, která vznikla v únoru 2013 a sdružuje 13 zemí EU (Dánsko, Velká Británie,

**Příprava cílů pro
klimaticko-energetický
rámec do roku 2030**

V zájmu své konkuren-
schopnosti chce
evropský průmysl stabilní
energetickou politiku EU

Německo, Francie, Španělsko, Itálie, Nizozemsko, Belgie, Portugalsko, Švédsko, Finsko, Slovinsko a Estonsko). Za svůj cíl si tato skupina stanovila prosadit ambiciózní dohodu o klimatu na summitu OSN na podzim 2014 a mezi své hlavní priority v sektoru energetiky zahrnuje především nízkouhlíkovou politiku na úrovni EU a Jednotný energetický trh. Hlavním záměrem Kulatého stolu bylo iniciovat diskusi mezi energeticky náročným průmyslem na jedné a energetickým průmyslem na straně druhé. Tomu odpovídalo také složení účastníků, mezi kterými se kromě členských států na ministerské úrovni (Dánsko a Velká Británie) sešli také generální ředitelé zastupující energeticky náročný průmysl (konkrétně CEPI – papír; Eurometaux – hliník; Alstom – odlučovače) a reprezentanti evropských energetických firem (Shell, Dong, EdF, Eon, Acciona, Skupina ČEZ, Vestas a NorskHydro). Při nastínění dalšího vývoje energetického sektoru ve střednědobé a dlouhodobé perspektivě se účastníci shodli, že během příštích pěti let se naprosto změní globální trh s elektřinou. V zásadě se předpokládá, že ke zvýšení poptávky po energii dojde především v Číně a následně také v Indii. Naproti tomu experti očekávají, že v rámci EU bude situace jiná a v této souvislosti mj. upozorňují, že 2/3 evropských smluv na dodávky

plynu během deseti let vyprší. Následující diskuse ukázala, že pozice energeticky náročného průmyslu a energetického sektoru vůbec nejsou vzdálené. Naopak obě strany zdůrazňovaly shodně potřebu předvídatelného a stabilního Jednotného trhu s energiemi, stejně jako zájem na zdravém energetickém sektoru. Obecná

shoda panovala mezi oběma stranami i v souvislosti se systémem EU ETS. Jednoznačně zaznělo, že bez ohledu na nutnou revizi, která musí zajistit především jeho větší účinnost a flexibilitu, by měl mechanismus s povolenkami CO₂ zůstat nosným pilířem energetické a klimatické politiky EU.

KALENDÁŘ UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

11.–13. ÚNORA přivítá Dubaj největší energetický veletrh v regionu nazvaný Middle East Electricity. Akce na místním mezinárodním výstavišti se tak jako každý rok zúčastní více než 1000 vystavovatelů z celého světa.

Podrobnosti na: [🔗](#)

13. ÚNORA se v Černínském paláci uskuteční další ročník energetické konference s názvem Pražské evropské energetické fórum (PEEF). Letošní ročník bude rozdělen do tří okruhů zaměřených na priority energetické politiky EU, reformu ETS a problematiku fragmentace jednotného energetického trhu EU.

17.–18. ÚNORA hostí Londýn druhý ročník konference s názvem Floating LNG. Účastníci budou diskutovat o posledním technologickém vývoji v oblasti plovoucích zařízení pro těžbu a zpracování zemního plynu, tedy nového, dynamicky se rozvíjejícího energetického odvětví. Podrobnosti na: [🔗](#)

20.–21. ÚNORA proběhne v Bruselu konference, na níž umožní Evropská komise zájemcům prodiskutovat nejnovější trendy v oblasti Ecodesignu a energetického štitkování. Součástí akce jsou rovněž workshopy zaměřené na danou problematiku. Více na: [🔗](#)

27. ÚNORA se v Londýně koná konference nazvaná ICE Nuclear 2014. Akce je zaměřena na výstavbu a provoz nových jaderných elektráren nejen ve Velké Británii. Více na: [🔗](#)

27.–28. ÚNORA hostí Varšava čtvrtý ročník konference s názvem Smart Grids Smart Cities Forum. Akce je zaměřena na problematiku inteligentních sítí ve městech, jejich vzájemnou spolupráci v dané oblasti, energetickou účinnost apod. Podrobnosti na: [🔗](#)

Trendy v energetice
a dopravě a emise
skleníkových plynů
do roku 2050

TRENDY V ENERGETICE A DOPRAVĚ A EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ DO ROKU 2050

Evropská komise si nechala vypracovat detailní studii zaměřenou na budoucnost a možný scénář vývoje trendů v evropské energetice a dopravě, resp. jejich vlivu na emise skleníkových plynů v horizontu roku 2050, nazvanou „EU Energy, Transport and GHG Emissions Trends to 2050“. Její tvorbou byli pověřeni výzkumníci z pracoviště E3M–Lab při Národní technické univerzitě v Aténách. Práce navazuje na předchozí studie scénářů možného vývoje z roku 2003, nazvanou Energetické trendy EU, která byla zacílena na rok 2030 a byla třikrát aktualizována (v letech 2005, 2007 a 2009). Studie vychází z nejrozličnějších hospodářských či demografických statistik a věnuje se předpovědím vývoje v rozličných oblastech jako je cena energií, její spotřeba, vliv evropské legislativy apod. Zapracovány byly rovněž názory odborníků z členských států EU, kteří měli možnost se na finální verzi podílet.

V čem se liší nejnovější předpoklady a scénáře od předchozích?

Základním rozdílem oproti předchozím verzím scénářů je rozšíření časového horizontu z roku 2030 na rok 2050. Ovšem nejdůležitější změnou v praxi je fakt, že se jedná o první ze studií, v níž je již statisticky zohledněna globální ekonomická krize a následný hospodářský propad Evropy, provázený poklesem spotřeby energie i poklesem emisí GHG. Výzkumníci totiž modelovali situace pomocí dat EUROSTATu z roku 2010, v nichž se tyto problémy již projeví. Současná verze samozřejmě rovněž reflektuje velké množství dílčích změn či událostí, k nimž od doby vzniku předchozí studie došlo, jako je rozvoj solární energetiky, využití břidlicového plynu, útlum jaderné energetiky po havárii

v japonské Fukušimě nebo problémy v oblasti zachycování a ukládání uhlíku (CCS). Hlavním výstupem studie je pak tzv. Referenční scénář (EU) 2013. Ten bere do úvahy velké množství takových faktorů jako nestálé ceny energií v posledních letech, ekonomická rozhodnutí na různých úrovních i závazné cíle dle evropské legislativy. Studie a scénář sám nejsou a nemohou být i přes svou obsáhlou a profesionální zpracování přesnou věštbou budoucnosti, ale spíše vodítkem, které se snaží vytýčit nejpravděpodobnější rámec vývoje na příštích několik desetiletí.

Jaká budoucnost čeká podle autorů studie energetický sektor?

Autoři studie provedli rozsáhlou revizi cen

fosilních paliv, zejména plynu, a to především kvůli potenciálu využití břidlicového plynu, ale i kvůli vývoji světové ekonomiky a rovněž závazkům a cílům přijatým na summitech v Kodani a Cancúnu. Ceny fosilních paliv by měly obecně stoupat, ale dramatické zvýšení z předložených grafů nevyplývá. Nejvýrazněji zdraží ropa, naopak cena zemního plynu by po roce 2040 měla začít klesat; ceny plynu se tak mohou odpoutat od cen ropy. Další důležitou oblastí je další rozvoj nových technologií v energetice, podle tvůrců studie nevyhnutelný. Penetrace nových technologií spolu se změnami v cenách a politických rozhodnutích podporujících alternativní zdroje, energetickou účinnost a intenzivnější využití zdrojů povedou k výrazným změnám v energetickém mixu.

Trendy v energetice a dopravě a emise skleníkových plynů do roku 2050

V něm by mělo dojít ke zřetelnému posunu od fosilních paliv k obnovitelným zdrojům energie a rovněž zachování současné úrovně v oblasti jaderné energetiky; ovšem model použitý pro referenční scénář počítá se zvýšením nákladů na výstavbu i provoz jaderných zdrojů, zejména vzhledem k vyšším požadavkům na zajištění bezpečnosti.

Další rozvoj OZE, zvyšování energetické účinnosti a pokračující využívání jaderné energetiky zajistí předpokládané výrazné snížení emisí skleníkových plynů za současného udržení pozitivního hospodářského vývoje.

Jaký vývoj se očekává v oblasti výroby elektrické energie?

Výroba elektřiny by měla v rámci EU stoupnout z dnešních cca 3,3 mil. GWh na 4,3 mil. v roce 2050. Referenční scénář počítá s výrazným nárůstem podílu OZE na celkové výrobě elektřiny, a to přes úroveň cca 35 % v roce 2020 (oproti 20 % v roce 2010) až k 50 % v roce 2050, a to i přes neexistenci dalších závazných cílů. Největší podíl by v roce 2050 měla zaujmout větrná energie (26 %), zatímco u fotovoltaiky se počítá s 9 % (při předpokládaném výrazném snížení nákladů na pořízení technologií). Dalším palivem s kontinuálně rostoucím podílem je biomasa, její podíl by měl vzrůst na 8 %.

Spalování uhlí podle modelu prodělá největší pokles až na pouhých 7 % v roce 2050 (a to i s předpokladem určité stabilizace po roce 2030 díky rozvoji CCS technologií). Výroba energie z jádra by i přes současný útlum jaderného programu zejména v Německu a Belgii měla zůstat po roce 2020 stabilní a celkově s pouze o něco nižším podílem oproti součas-

nosti, daným celkovým nárůstem výroby a tudíž nižším podílem v absolutních hodnotách stabilní výroby nukleární energie. Očekává se ovšem pokles počtu nově instalovaných zařízení. Na výrobě se tedy budou téměř výhradně podílet současně fungující reaktory.

Jak lze tedy shrnout hlavní výstupy scénáře vývoje do roku 2050?

Referenční scénář zdůrazňuje vedle rapidního poklesu „uhlíkové intenzity“ výroby elektrické energie (což je patrné již z proměny energetického mixu EU) zejména oddělení hospodářské výkonnosti unie od celkové spotřeby energie. Zatímco v roce 2050 se počítá s nárůstem ekonomické síly EU o téměř 80 %, spotřeba energií by měla klesnout o 8 %. Cílové hodnoty snížení objemu emisí skleníkových plynů do roku 2020 by pak mohly být dokonce překonány (a to i vlivem poklesu evropské ekonomiky po roce 2009), nicméně přes další pokles se zde počítá se snížením do roku 2050 „pouze“ cca o 44 % oproti roku 1990. Pokud jde o ceny elektřiny, scénář počítá po roce 2020 s jejich celkovou stabilizací a posléze dokonce poklesem. Z těchto všech předpokladů plyne jeden z hlavních závěrů studie – náklady na zajištění celého energetického systému by měly růst pomaleji než hrubý domácí produkt.